

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **V.**, bývajúcej v N., zastúpenej JUDr. L., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **A., spol. s r.o.**, so sídlom v B., zastúpenej JUDr. J., advokátom so sídlom v S., **o vydanie bezdôvodného obohatenia**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 10 C 67/2003, o dovolaní oboch účastníčok proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. decembra 2008, sp. zn. 10 Co 14/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolania žalobkyne a žalovanej **o d m i e t a .**

Žiadna z účastníčok nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 23. júna 2004 č.k. 10 C 67/2003-117 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby súd zaviazal žalovanú vydať jej ako bezdôvodné obohatenie sumu 873 698,88 Sk s príslušenstvom. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 96 230 Sk trov konania.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 25. októbra 2006 č.k. 10 Co 59/2005 napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni do 3 dní sumu 873 698,88 Sk; vo zvyšku žalobu zamietol. Rozhodol tiež o náhrade trov konania.

Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadla žalovaná dovolaním. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 11. decembra 2007 sp. zn. 3 Cdo 84/2007 rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2006 sp. zn. 10 Co 59/2005 zrušil vo výroku, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 23. júna 2004 č.k. 10 C 67/2003-117

zmenený tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni do 3 dní 873 698,88 Sk a bolo rozhodnuté o náhrade trov konania; vec v rozsahu zrušenia vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie. Ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu, rozsudok odvolacieho súdu bol zrušený z dôvodu existencie inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., spočívajúcej v nepreskúmateľnosti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu.

V ďalšom konaní Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 17. decembra 2008 sp. zn. 10 Co 14/2008 nepripustil späťvzatie žaloby, potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti a žalovanej nepriznal náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania. V dôvodoch rozhodnutia odvolací súd uviedol, že nepripustil späťvzatie žaloby, urobené žalobkyňou písomným podaním zo 17. septembra 2008, ktoré odôvodnila tým, že sporná istina v sume 873 698,88 Sk spolu s trovami konania jej bola na základe predchádzajúceho právoplatného rozsudku odvolacieho súdu zaplatená v splátkach v období od februára 2007 do júla 2007, a to z dôvodu, že žalovaná so späťvzatím žaloby nesúhlasila (§ 208 veta druhá O.s.p.). Nakoľko v čase rozhodovania odvolacieho súdu sporná pohľadávka (vrátane trov konania) bola žalovanou zaplatená, dôvod žaloby odpadol, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým žalobu zamietol, potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Výrok o náhrade trov konania, ktorým úspešnej žalovanej nepriznal náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania, odôvodnil ustanovením § 150 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie obe účastníčky konania. Žalobkyňa dovolanie odôvodnila tým, a/ že konanie pred súdom prvého stupňa bolo postihnuté vadou, ktorou sa žalobkyni odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ako i že je postihnuté inou vadou konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., pretože odvolací súd nepripustil späťvzatie žaloby a z dôvodu, že predmet konania zanikol, konanie nezastavil. Podľa jej názoru išlo o neodstrániteľnú prekážku konania a odvolací súd nemal vo veci meritórne rozhodovať rozsudkom. Tým, že odvolací súd rozhodol o nepripustení žaloby, konal v rozpore so zásadou dvojinstančnosti rozhodovania súdov a odňal žalobkyni právo sa voči takémuto uzneseniu odvolať. Rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa, majúci za to, že je vecne správny vzhľadom k skutočnosti, že nárok bol žalovanou uspokojený, považovala za zmätočný a vyvolávajúci opodstatnenú obavu, že žaloba nebola dôvodná. Na základe uvedeného navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne zmenil rozsudok odvolacieho súdu a konanie zastavil.

Žalovaná podala dovolanie proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým jej nebola priznaná náhrada trov konania a žiadala v tejto časti rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietala, že odôvodnenie rozsudku odvolacím súdom je v tejto časti nezrozumiteľné, neurčité a odvolací súd nesprávne pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ustanovenie § 150 O.s.p., hoci mal správne aplikovať ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej len poukázala na dôvody svojho dovolania.

Žalovaná sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníčky konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpené advokátmi (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

K dovolaniu žalobkyne:

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. sú vymedzené znaky rozsudkov, pri danosti ktorých zákon (bez ohľadu na povahu prejednávanej veci alebo predmetu konania) vyjadril svoj zámer, aby určité rozsudky bolo možné napadnúť dovolaním. V § 238 ods. 1 O.s.p. ustanovil, že dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V § 238 ods. 2 O.s.p. pripustil dovolanie tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. V § 238 ods. 3 O.s.p. odvolaciemu súdu zveril oprávnenie založiť prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý má po právnej stránke zásadný význam.

Dovoláním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ani potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Zostávalo posúdiť, či dovolanie nie je prípustné podľa § 238 ods. 2 O.s.p. Dovolateľka na odôvodnenie prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia uviedla, že odvolací súd nerešpektoval záväzný právny záver, ktorý v prejednávanej veci vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v rozsudku z 11. decembra 2007 sp. zn. 3 Cdo 84/2007. Týmto rozhodnutím dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2006 sp. zn. 10 Co 59/2005 vo výroku, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 23. júna 2004 č.k. 10 C 67/2003-117 zmenený tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni do 3 dní 873 698,88 Sk s odôvodnením, že pre nepreskúmateľnosť jeho odôvodnenia je postihnuté inou vadou konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Ustanovenie § 238 ods. 2 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu vtedy, ak odvolací súd nerešpektoval záväzný právny názor dovolacieho súdu, ktorý vyslovil v danej veci. Táto procesná situácia ale nastáva výhradne vtedy, ak dovolací súd vysloví svoj právny názor (v zrušujúcom rozhodnutí) ako kategorický právny pokyn (napr. ktorý právny predpis má byť aplikovaný a ako konkrétne ho treba interpretovať). Z tohto hľadiska za záväzný právny názor v zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. nemožno považovať pokyny dovolacieho súdu na ďalší postup súdov po procesnej stránke, ale ani odvolacím súdom vyslovené úvahy inej než procesnej povahy, ktoré mali slúžiť len ako námet na ďalšie zameranie pozornosti súdu nižšieho stupňa bez znakov kategorického právneho pokynu či bezpodmienečného právneho príkazu, ako treba vec rozhodnúť. Pokiaľ dovolací súd svoje úvahy takto neformuluje, nejde o záväzný právny názor v zmysle § 238 ods. 2 O.s.p.

V posudzovanej veci dovolací súd svoj skorší zrušujúci rozsudok odôvodnil existenciou inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., spočívajúcej v nepreskúmateľnosti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. Dovolací súd poukázal na zákonné náležitosti odôvodnenia rozsudku (§ 157 ods. 3 O.s.p.) a v prípade, že odvolací súd dospeje k opačnému názoru ako súd prvého stupňa, na nutnosť v odôvodnení rozsudku vysvetliť celý myšlienkový postup súdu, z ktorého musí byť zrejmé, prečo nepovažuje za správny názor súdu prvého stupňa. Nakoľko závery zaujaté dovolacím súdom v tomto

rozhodnutí nemajú znaky vyššie uvedeného imperatívu, prípustnosť dovolania žalobkyne preto nemožno vyvodit' ani z § 238 ods. 2 O.s.p.

So zreteľom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania z dôvodu uvedeného v dovolaní, ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

Žalobkyňa existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalobkyňa namietala, že konanie je zaťažené procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť konať pred súdom a v konaní pred ním uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Z obsahu dovolania možno vyvodit', že k odňatiu možnosti konať pred súdom malo podľa jej názoru dôjsť predovšetkým tým, že odvolací súd tým, že rozhodol o nepripustení späťvzatia žaloby, jej uprel právo na odvolanie voči svojmu rozhodnutiu. Dovolací súd túto námietku nepovažuje za opodstatnenú. Ako vyplýva z obsahu spisu k právnomu úkonu žalobkyne, ktorým vzala žalobu o nároku vo výške 873 698,88 Sk späť, došlo v priebehu

odvolacieho konania po zrušení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Odvolací súd postupujúc v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku (§ 208) rozhodoval o tomto procesnom úkone žalobkyne a pre nesúhlas žalovanej so späťvzatím žaloby správne späťvzatie žaloby nepripustil. Toto rozhodnutie krajského súdu je rozhodnutím odvolacieho súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Preto bolo správne poučenie o neprípustnosti odvolania proti takémuto rozhodnutiu a žalobkyňa „neumožnením“ podať odvolanie sa neodňala možnosť konať pred súdom.

K odňatiu možnosti žalobkyňa konať pred súdom nedošlo ani porušením zásady dvojinštančnosti, ktorej porušenie žalobkyňa vytýkala v dovolaní. Ako bolo už vyššie uvedené odvolací súd vzhľadom na procesný úkon žalobkyne urobený v priebehu odvolacieho konania, ktorým zobrala žalobu späť, postupoval v súlade s § 208 O.s.p. a nebol povinný (ani zákonom oprávnený), ako sa žalobkyňa mylne domnieva, vrátiť vec súdu prvého stupňa na rozhodnutie o späťvzatí žaloby. Právny úkon späťvzatia žaloby je výlučne dispozitívnym úkonom žalobkyne a len od jej vôle záviselo, či tento úkon vôbec urobí, v akom rozsahu a tiež v akom štádiu konania. Urobenie tohto procesného úkonu v čase, keď prebieha odvolacie konanie, a rozhodovanie o ňom patrí výlučne odvolaciemu súdu.

Pokiaľ žalobkyňa zastáva názor o nesprávnom postupe odvolacieho súdu po tom, čo zistil, že v konaní sporný nárok bol medzičasom žalobkyňa zo strany žalovanej zaplatený, kedy mal podľa jej názoru konanie zastaviť a nie vo veci meritórne rozhodnúť rozsudkom, podľa obsahu možno vyvodit', že namieta inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Z hľadiska tejto tzv. inej vady konania treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde). Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (pozn.: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Pokiaľ žalobkyňa zastáva názor o odňatí možnosti pred súdmi konať tiež nesprávnym právnym posúdením veci, dovolací súd poznamenáva, že § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie

možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); zhodne je ale zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov samo osebe nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením vecí súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie tohto súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003, ale tiež ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby tvrdenia žalobkyne o nesprávnom právnom posúdení veci boli opodstatnené, žalobkyňou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. Keďže dovolanie žalobkyne nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v danom prípade je dovolanie žalobkyne v zmysle § 238 O.s.p. procesne neprípustné a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodiť ani z § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

K dovolaniu žalovanej:

Žalovaná v prejednávanej veci napadla dovolaním výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania. Jej dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia a tento charakter nestráca, i keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať nie podľa ustanovení, ktoré

vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti rozsudku (§ 238 O.s.p.), ale ktoré vymedzujú podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu (§ 239 O.s.p.).

Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Žalovaná v prejednávanej veci napadla dovolaním výrok o trovách konania. Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. ale v takomto prípade vylučuje prípustnosť dovolania. Dovolanie žalovanej by v dôsledku toho mohlo byť procesne prípustné len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú uvedené v § 237 O.s.p. (porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. októbra 1998 sp. zn. 5 Cdo 69/98, ktorý bol publikovaný ako R 117/1999).

So zreteľom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (konkretizácia jednotlivých väd viď vyššie). Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie

postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Treba ale uviesť, že pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k jednej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, ktoré opodstatňuje záver dovolacieho súdu, že konanie na súde nižšieho stupňa je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd. So zreteľom na obsah dovolania žalovanej treba v danom prípade osobitne zdôrazniť, že § 237 O.s.p. spája prípustnosť dovolania výlučne len so závažnými procesnými vadami, a s výhradne tými, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť. Iné procesné vady (procesné vady inej povahy, než sú vady taxatívne vymenované v § 237 O.s.p.) a tiež iné nesprávnosti než sú vady postupu súdu v konaní (napríklad nesprávnosti, ku ktorým došlo v rámci právneho posudzovania veci), nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

Žalovaná v dovolaní namieta, že napadnutý výrok uznesenia odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Samotným (prípadne aj nesprávnym) právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav vyjadreným v rozhodnutí, nemôže byť založená procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky síce všeobecne považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo o sebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237. Ani (prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať.

Pokiaľ žalovaná namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého výroku rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že nie každá procesná nesprávnosť, ku ktorej dôjde v priebehu občianskeho súdneho konania, je relevantná z hľadiska procesnej prípustnosti dovolania. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú zmätočnosť, spája Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania (viď § 237 O.s.p.); vady tejto povahy sú zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Niektorým vadám inej procesnej povahy majúci za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (s tzv. iným vadám konania) pripisuje Občiansky súdny poriadok význam v tom zmysle, že ich považuje za relevantný dovolací dôvod (viď ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý možno uplatniť v dovolaní, ale len pokiaľ je procesne prípustné. Uznesením občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo odporúčané uverejniť v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, v ktorom tento súd dospel k právnomu názoru, že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Tento rozsudok bol v uvedenej zbierke publikovaný ako R 111/98. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednávanej veci.

Z uvedeného možno vyvodiť, že žalovanou tvrdená nesprávnosť (nepreskúmateľnosť rozhodnutia) nemôže v danom prípade založiť prípustnosť dovolania žalovanej, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovanej procesne neprípustné. Dovolací súd preto jej mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné.

V dovolacom konaní boli obe účastníčky vzájomne len čiastočne úspešné, preto dovolací súd žiadnej z nich nepriznal právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 2 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. mája 2010

JUDr. Daniela S u č a n s k á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková